

den, at Jernbanerne som Driftsudgifter skal bære den Skade, som Driften forvolder, selv om de ikke har gjort sig Skyld i nogen Forsømmelse, og det følger da af sig selv, at jeg kun kan hilse dette Lovforslags Fremkomst med Tilfredshed og Glæde.

Dette gælder dog kun Grundtanken, Hovedprincipperne. Det forekommer mig, at Princippernes Gennemførelse ikke overalt er lige heldig, og det kan heller ikke nægtes, at der er Huller i Lovforslaget, som det vilde være ønskeligt at faa udfyldt.

Lovforslaget falder i forskellige Afsnit. Der er først et Afsnit om Erstatning for Personskade. Reglerne herom findes i §§ 1—4, jfr. § 6. De almindelige Erstatningsregler, saaledes som de maatte forme sig efter Grundtanken, er her modificerede paa forskellige Punkter. For det første er der indført en vis Begrænsning opad for Erstatningen, visse Maksimalbeløb, der imidlertid er forhøjede i Folketinget, noget, jeg i og for hilser med stor Glæde. Dernæst er der anlagt et vist Forsørgelsesmoment, og endelig er Afgørelsen af Erstatningens Størrelse unddraget de almindelige Domstole og henlagt til en Kommission, medens dog Domstolene har Afgørelsen af det Grundspørgsmaal, om Erstatningsbetingelserne overhovedet er til Stede. Det sidste kan jeg efter den Maade, hvorpaa jeg overhovedet ser paa Domstolens Opgave, kun hilse med Glæde. Overhovedet skal jeg ikke gøre væsentlige Indvendinger mod de Synspunkter, som jeg nys har nævnt — at sige, hvis der er Spørgsmaal om Personskade, lidt af Folk, der rejser med Jernbanen, altsaa af Folk, som er traadt i et Kontraktforhold til Jernbanerne. Det er ganske naturligt, at Jernbanerne søger at forme deres Kontraktforhold saaledes, at de ikke bliver alt for byrdefulde for Banerne, og saaledes, at en Afgørelse kan faas let og hurtigt. Særlig kan jeg billige, at der sættes visse Maksimalbeløb, naar disse ikke sættes for lavt, og det tror jeg ikke er Tilfældet nu. Det maa nemlig erindres, at hvis Jernbanerne skal bære Skaden overfor de rejsende, bliver Forholdet det, at Jernbanerne tillige optræder som Forsikringsselskaber. I det Øjeblik, en rejsende løser en Billet, betaler man tillige en Forsikringspræmie, og det er ganske naturligt, at Jernbanerne sikrer sig, at de Erstatninger, de kan komme til at udbetale, ikke staar i et alt for urimeligt Misforhold til den Forsikringspræmie, de har erholdt. Lad os f. Eks. tænke os det

Tilfælde, som blev nævnt af en æret foregaaende Taler, at en stor Fabriksherre eller Bankdirektør med uhyre Indtægter rejser paa Jernbanen — han betaler jo kun sin Billet med de samme maaske ganske faa Kroner som en af os andre, og det vilde vel derfor være aldeles urimeligt, om Banerne overfor ham skulde paa tage sig en Forsikringspligt, som laa langt ud over, hvad den har paataget sig overfor alle os andre. Men lad os forlade dette maaske altid noget tvivlsomme og skønmæssige Tilfælde, hvor der er Spørgsmaal om Erstatning for Død, og lad os vende os til Legemsbeskadigelse, hvor det er ganske anderledes let at vurdere og konstatere Skaden. Lad os tænke os, at en verdensberømt Violinist rejser med Jernbanen og kommer til Skade saaledes, at han faar en stiv Finger. Det vil let forstaas af de Grunde, jeg før nævnte, at naar Jernbanen kun betaler en af os andre et ganske lille Beløb i Tilfælde af, at vi har faaet en stiv Finger ved et Jernbaneuheld, saa kan Banerne ikke staa sig ved at forsikre Violinisten saaledes, at han maaske skal have en Erstatning af 1 Mill. Kr. i Tilfælde af, at han kommer til Skade paa samme Maade. Altsaa, jeg billiger ganske, at Lovforslaget overfor de rejsende sætter visse Maksimalbeløb, og jeg kan ogsaa acceptere de andre Synspunkter, om jeg end tror, at man maaske nok kunde finde Punkter, som man kunde sætte Fingeren paa med Kritik.

Men ganske anderledes stiller Sagen sig, naar der er Spørgsmaal om Folk, der ikke har stillet sig i Kontraktforhold til Jernbanen, for hvis Vedkommende man altsaa er ude af Stand til paa Forhaand at regulere Stillingen ved udtrykkelige eller stiltiende Vedtagelser i en Kontrakt. Jeg tænker paa noget saadant som, at en Mand kommer kørende med sin Familie i Vogn, og at Vognen saa bliver kørt ned af Jernbanen. Her er der jo ikke Tale om Kontrakt, det er et ganske almindeligt Erstatningsansvar udenfor Kontraktforhold, og her ser jeg ikke, at det kan være berettiget at opstille de Sær synspunkter, som kan have deres gode Betydning, naar der er Spørgsmaal om Skade, lidt af dem, der kommer i Kontraktforhold til Jernbanen.

Hvad for det første angaar Spørgsmaalet om Begrænsningen af Erstatningens Beløb, er det muligt, at det kunde være rigtigt i Almindelighed at foretage i alt Fald nogen Begrænsning med Hensyn til Erstatningens Beløb udenfor Kontraktfor-